

TÁJÉKOZTATÓ

A TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁSI RENDSZERBEN TÁMOGATÁST IGÉNYLŐ GAZDÁLKODÓK RÉSZÉRE

2005.

az Európai Unió Tanácsa által kiadott 1782/2003/EK rendelet,
az Európai Unió Bizottsága által kiadott 796/2004/EK rendelet,
az Európai Unió Bizottsága által kiadott 1973/2004/EK rendelet,
az Egységes területalapú támogatásokról szóló 18/2005 (III. 18.) FVM rendelet,
a Kiegészítő nemzeti támogatásokról szóló 28/2005 (IV. 1.) FVM rendelet,
valamint a kapcsolódó egyéb jogszabályok
értelmezéséhez

Tisztelt Gazdálkodó!

Alig egy éve, hogy hazánk az Európai Unió tagjává vált és ezáltal részese lett az Unió Közös Agrárpolitikájának. A csatlakozás óta eltelt időszak nem volt problémamentes, de én szilárdan hiszek abban, hogy az első év nehézségei, az új rendszerek bevezetésével együtt járó kezdeti megpróbáltatások után egy olyan időszaknak indulunk most neki, amelyben az ügyek már sokkal gördülékenyebben és gyorsabban rendeződnek.

Az Unió ún. Közös Agrárpolitikája alapjaiban változtatja meg a hazai mezőgazdaság szabályozását és ezáltal a mezőgazdaságból élők élet- és munkakörülményeit. A mezőgazdaság és a vele elválaszthatatlanul összefonódó vidékfejlesztés kétségtelenül az Unió egyik legnagyobb hangsúllyal kezelt területe. Ahhoz, hogy élni tudjunk ennek az új szabályrendszernek az előnyeivel, természetesen ismét számos új követelménynek kell közösen megfelelnünk, azonban meg vagyok győződve arról, hogy a mérleg végső soron pozitív lesz. Magam és munkatársaim nevében ígérhetem, hogy a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) minden erőfeszítésével ezen eredmény szolgálatában áll majd. Ennek érdekében az elmúlt év tapasztalatai alapján átdolgozott Tájékoztatót állítottunk össze, mely az ún. területalapú támogatások feltételrendszerét igyekszik Önnek bemutatni. A Tájékoztató összeállításakor az a cél vezérelt bennünket, hogy a támogatások feltételrendszere minden gazdálkodó számára átlátható, kiismerhető legyen. Bár e tájékoztató anyag magukat a jogszabályokat nem helyettesítheti, „sorvezető” lehet az egyes előírások és a közöttük lévő összefüggések megértéséhez, értelmezéséhez. Terjedelmi okokból nem állt módunkban minden egyes szabály gyakorlati alkalmazását szemléltetni, de biztosak vagyunk abban, hogy a példák így is sok segítséget nyújtanak az Ön számára.

Abban a reményben bocsátom útjára e Tájékoztatót, hogy az Önben felmerülő kérdések döntő többségére választ lel benne. Amennyiben akár egyetlen kérdés is megválaszolatlan maradna, kérem, keresse fel a legközelebbi falugazdászt, kamarai tanácsadót vagy a Hivatal munkatársait, akiknek a segítségére minden körülmények között számíthat.

Eredményekben gazdag, kölcsönösen sikeres együttműködést kívánva:

Dr. Szóke Miklós

mb. elnök

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal

Budapest, 2005. április 15.

Tartalomjegyzék

- I. A Tájékoztató szerkezete
- II. Főbb változások a 2004. támogatási évhez képest
- III. 2005. évi Területalapú támogatások feltételrendszere
- IV. Fogalmak
- V. Mellékletek
- VI. Gyakran Ismétlődő Kérdések

I. A Tájékoztató szerkezete

A Tájékoztató első része a 2004. évhez képest történt változásokat, illetve módosításokat tartalmazza. A változások, módosítások adódnak egyrészt az Európai Unió közös agrárpolitika keretébe tartozó közös szabályainak a változásaiából – ebből következően a hazai szabályok megváltozásából –, másrészt a 2004. támogatási évre kialakított eljárás tapasztalatainak levonásából. Az előző évhez képest történt változásokat a „Főbb változások a 2004. támogatási évhez képest” pont tartalmazza.

A Tájékoztató második részében a területalapú támogatás feltételrendszerét, szabályait egymásra épülő pontok tartalmazzák, a támogatási rendszer bemutatásától a támogatás igénylésével és odaítélésével kapcsolatos egészen részletes útmutatóig. Minden pont végén található egy **„Kapcsolódó pontok”** cím, ahol az adott ponthoz köthető egyéb pontok felsorolása található. A nehezen érthető pontok esetén a megértést, a támogatási rendszer működését példák segítik.

A Tájékoztatóban található lényeges változásokat, illetve fontos kiegészítő információkat tartalmazó részeire külön jelzés hívja fel a figyelmet.

Jelmagyarázat:

Változások a 2004. támogatási évhez képest

Kitöltést, megértést segítő fontos, kiegészítő információk

Tájékoztató végén egyéb, összefoglaló információk („Fogalmak”, „Mellékletek”, „Gyakran Ismétlődő Kérdések”) találhatóak.

II. Főbb változások a 2004. támogatási évhez képest

- A területalapú támogatási kérelem benyújtási határideje **2005. május 11.**, a kérelem módosításának határideje **2005. május 31.**;
- A gazdálkodó a benyújtott támogatási kérelmében feltüntetett adatairól az MVH-tól **2005. június 11-ig visszaigazolást kap**;
- A jóváhagyott támogatási kérelmekről az MVH **2006. június 1-ig** határozatban értesíti a gazdálkodót;
- A támogatások kifizetésére **2005. december 1-től és 2006. június 30-ig** bezárólag kerül sor;
- A hektáronkénti Egységes területalapú támogatás **86,21 EUR**, a Kiegészítő nemzeti támogatás a Burley dohány esetében **2774,86 EUR**, Virginia dohány esetében **3508,42 EUR**, a héjas gyümölcsűeknél **120,75 EUR**, és a szántóföldi növények esetében pedig **80,92 EUR**;
- A 2005. évben a 2004. évben igénylést beadott gazdálkodók megszerezésített területalapú támogatási kérelemcsomagot kapnak;
- A kérelemben kötelező külön feltüntetni az ún. **állandó legelő területeket, illetve** azokat a területeket is, melyekre a gazdálkodó **nem kér támogatást**.

Kapcsolódó pontok: 1., 2., 3., 5., 8., 9., 12., 14., 16., 17., 18., 19., 26., 27., 30., 32., 35., 36., 38., 39.

III. 2005. évi Területalapú támogatások feltételrendszere

1. HOGYAN ÉPÜL FEL A TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁSI RENDSZER?

A közvetlen támogatások tekintetében az újonnan csatlakozó országok átmenetileg nem kötelesek alkalmazni az unióban már évek óta alkalmazott bonyolult támogatási rendszert, hanem egyszerűbb formában hívhatják le az uniós forrásokat. Az unióval kötött megállapodás alapján a közvetlen támogatásként igénybe vehető támogatási összeg 2005-ben az uniós támogatottsági szint 30 %-át éri el, ez meghatározott ágazatokban nemzeti forrásból 60 %-os mértékig kiegészíthető.

A területalapú támogatási rendszer keretében a fenti 30 %-os uniós, és az azt kiegészítő nemzeti támogatást a mezőgazdasági parcella (más szóval tábla) alapján lehet igényelni. A támogatás mértéke a terület hasznosításától függően változik, ennek oka, hogy a támogatást két forrásból, két különböző célterületre lehet igényelni. A két célterület támogatásait Egységes területalapú támogatásnak (SAPS) és Kiegészítő nemzeti támogatásnak (ún. top-up) nevezzük.

Az Európai Unió által finanszírozott Egységes területalapú támogatást minden hasznosított mezőgazdasági területre (parcellára) lehet igényelni. Azok a termelők, akik meghatározott kultúrákat termesztnek, további Kiegészítő nemzeti támogatást igényelhetnek. Mindkét esetben azonban csak olyan terület jogosult támogatásra, amely 2003. június 30-án megfelelt a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapotban tartás kritériumainak.

A Kiegészítő nemzeti támogatás a 2005. gazdasági évre vonatkozóan nemzeti támogatási keretösszegek, ún. nemzeti borítékok alapján kerül kiosztásra. Az egyes borítékok fő jellemzője, hogy más és más növényi kört fognak át, és más és más hektáronkénti támogatási összeget tartalmaznak.

A 2005-ös gazdasági évre vonatkozóan Kiegészítő nemzeti támogatás vehető igénybe:

- szántóföldi növénytermesztéshez,
- Burley dohány termesztéséhez,
- Virginia dohány termesztéséhez,
- héjas gyümölcsűek termesztéséhez,
- energetikai célból termesztett lágy és fás szárú növények termesztéséhez.

(A Kiegészítő nemzeti támogatások közül az energetikai célból termesztett lágy és fás szárú növények esetén külön támogatási kérelem benyújtása szükséges!)

PÉLDA: Ha egy termelő búzát, cukorrépát, mandulát és pázsitfű vetőmagot termel, és ezekre a területekre benyújtja támogatási kérelmét, akkor a következő táblázatban megjelölt jogcímenek, és ezen belüli támogatási borítékok tekintetében jogosult területalapú támogatásra:

Termelt növény	Egységes területalapú támogatás	Kiegészítő nemzeti támogatás				
		Szántóföldi növények	Héjas gyümölcsök	Dohány (Burley)	Dohány (Virginia)	Energetikai céllal termesztett növények
Búza	€	€				
Cukorrépa	€					
Mandula	€		€			
Pázsitfű vetőmag	€	€				

A hektáronkénti támogatási összeget minden borítékra vonatkozóan jogszabály határozza meg, azonban ezt a támogatási összeget a kifizetésig két tényező befolyásolhatja:

- egyrészt az euróban meghatározott támogatási összeg átváltási árfolyama (ezt egy később megjelenő rendelet határozza meg),
- másrészt az a tény, hogy a támogatási alapösszeget csak egy előre rögzített pénzügyi borítékra lehet folyósítani.

Ez utóbbi feltétel esetén az egyes gazdálkodóknak kifizethető támogatási összegek országosan szinten összesítve nem haladhatja meg az előre rögzített pénzügyi boríték összegét. Amennyiben az országos kifizethető támogatási összeg meghaladná a pénzügyi borítékot, úgy a gazdálkodóknak kifizethető összeget a túllépés arányában csökkenteni kell.

Kapcsolódó pontok: 3., 8., 12.,

2. HOGYAN TÖRTÉNIK A BRÜSSZELI FORRÁSOK ELOSZTÁSA A TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁS ESETÉN?

Magyarország számára közvetlen támogatási jogcímen hozzáférhető összeget a standard (az EU-15 országokban jelenleg érvényben lévő) rendszer alapján rögzített országos szintű kvóták (pl. anyajuh), bázisterületek (pl. szántóföldi növények = gabona-, olajos, fehérje- és rost- növények, rizs, komló, szárított takarmány céljából termesztett zöldségtakarmány) és támogatási összegek alapján határozták meg. Ennek megfelelően a magyar termelők részére 2005-ben az Egységes területalapú támogatásként kifizethető brüsszeli források összesen megközelítőleg 374 millió eurót tesznek ki. Ezen összeget a 2003. június 30-i állapot szerint Helyes mezőgazdasági és környezeti állapotban tartott mezőgazdasági területre vetítették, így kaptuk meg a hektáronkénti maximális támogatási összeget. Az „EU-pénztárcából” fizetendő Egységes területalapú támogatás minden támogatott növény esetében azonos mértékű, 86,21 EUR/ha. (amennyiben a később rögzítendő átváltási árfolyam pl.: 240 Ft/€ lesz, akkor a maximális támogatási összeg hektáronként 20.690 Ft) Az átváltási árfolyamot külön jogszabály fogja rögzíteni.

PÉLDA: A termelő 12,35 hektáron rozst, 8,25 hektáron mandulát termel és 23,10 hektár legelővel is rendelkezik. Ezekre a területekre benyújtotta területalapú támogatási kérelmét. A termelő az Egységes területalapú támogatási jogcímen a következő támogatási összegre jogosult (240 Ft = 1 EUR):
 $12,35 \text{ ha} + 8,25 \text{ ha} + 23,10 \text{ ha} = 43,70 \text{ ha}$
 $43,70 \text{ ha} \times 86,21 \text{ EUR/ha} = 3767,37 \text{ EUR (904.168 Ft)}$

3. HOGYAN TÖRTÉNIK A NEMZETI FORRÁSOK ELOSZTÁSA?

A 2005. évre kalkulált területalapú támogatáshoz kapcsolódó nemzeti kiegészítés összesen **397,4 millió euró** nemzeti költségvetési forrást jelent, ami – nem számolva az állattartáshoz kötött támogatásokat – támogatási borítékonként az alábbiak szerint alakul:

Támogatási jogcím	Maximális támogatási összeg (€/ha)	Maximális támogatási összeg (Ft/ha)
Dohány (Burley)	2 774,86	665 966
Dohány (Virginia)	3 508,42	842 021
Héjas gyümölcsűek	120,75	29 000
Szántóföldi növények	80,92	19 420

A táblázatban feltüntetett támogatási összegek a hektáronkénti maximális támogatási összegek. Ettől a ténylegesen kifizetett támogatási összeg az árfolyam és a pénzügyi borítékok túllépésének függvényében változhat.

PÉLDA: Maradva a 2. pontban megadott példában megadott adatoknál, a termelő a Kiegészítő nemzeti támogatási jogcímen legfeljebb a következő támogatási összegre jogosult:
 Szántóföldi boríték (rozsa): $12,35 \text{ ha} \times 19.420 \text{ Ft/ha} = 239.837 \text{ Ft}$
 Héjas gyümölcsűek boríték(mandula): $8,25 \text{ ha} \times 29.000 \text{ Ft/ha} = 239.250 \text{ Ft}$
 A legelőre nem jár Kiegészítő nemzeti támogatás.

A Kiegészítő nemzeti támogatásokon belül állati termékpályákra is képeztek 6 nemzeti borítékot: anyatehén tartás támogatása, hízottbika tartás támogatása, extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása, anyajuh tartás támogatása, anyajuh kiegészítő támogatás, tej támogatás. Ezeket a támogatásokat állatlétszám, illetve tejkvóta alapján lehet kifizetni. A 6 támogatási jogcímből kettő, az extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása, és az anyajuh kiegészítő támogatás feltételrendszere közvetlenül kapcsolódik a területalapú

VII. Gyakran Ismétlődő Kérdések

1. Integráció esetében hogyan történjen a parcellák berajzolása a térképeken, ha a vetésforgó alkalmazása miatt minden évben máshol helyezkedik el az adott integrált tag termelő területe?

Amennyiben termelés költségét és kockázatát az integrált tagok viselik, akkor a kérelmet is nekik kell benyújtaniuk. Az integrátor a kérelembenyújtásnál segítheti őket a parcellák egyeztetésével, berajzolásával. Ha pontosan nem határozható meg, hogy a fizikai blokkban adott termelőnek hol helyezkedik el a parcellája, akkor a blokkban termelő összes gazdának egyeztetnie kell a blokk névleges felosztásáról.

2. Mi a követendő eljárás, ha a termelő támogatási kérelem benyújtásának határidejéig nem kapta meg blokkterképeket?

Amennyiben a termelő nem csatolt blokkterképet támogatási kérelméhez, de a mezőgazdasági parcelláját feltüntette az **Igénylő betétlapon (K0052/K0053)**, úgy az MVH hiánypótlás keretében nyomtatja ki a térképet és küldi meg a termelőnek. A termelőnek a megkapott blokkterképet a szóban forgó parcellát berajzolva kell visszaküldenie az MVH illetékes Megyei Kirendeltségéhez

3. Csak eredeti blokkterképet vagy másolatot is fel lehet használni a támogatás igénylésénél?

A területalapú támogatási kérelmet csak eredeti blokkterképpel együtt lehet benyújtani. A termelők minden évben új térképet kapnak.

4. Másodvetésre jár területalapú támogatás?

Ha egy betakarítási évben egy földterületen folyamatosan, egymást követően több növényfaj termesztése folyik, az a növény támogatható, amelyik a legnagyobb termelési értéket adja, ha ez nem meghatározható, akkor az a növény számít fő növénynek, amelynek termesztési időszaka az adott területen leghosszabb ideig tart.

5. Kukorica vetőmag termesztése esetében milyen hasznosítási kódot kell megadni?

A kukorica hasznosítási kódját kell megadni: GAB06.

6. Borsó vetőmag termesztése esetében milyen hasznosítási kódot kell megadni?

A szántóföldi növényeknél feltüntetett hasznosítási kódot kell megadni: HUV01.

7. Igényelhető támogatás arra a területre, melyet korábban belvíz borított (a belvíz azóta megszűnt)?

A korábban belvizes területnek is meg kell felelnie a támogatási feltételeknek. Amennyiben a belvizes terület nem támogatható területként van lehatárolva az **Egyedi blokkterképen**, akkor arra csak akkor igényelhető támogatás, ha az érintett fizikai blokkra változásvezetési kérelmet nyújtanak is be. A támogatató terület megváltoztatásával kapcsolatos igényt a 115/2003. (XI. 13.) FVM rendelet 1. sz. mellékletének megfelelően a kérelemcsomag benyújtásával egyidejűleg kell megtenni.

8. Mi a teendő, ha az Egyedi blokkterkép szerint a fizikai blokk támogatható területe 0, de a blokkon belül egyértelműen beazonosítható mezőgazdasági hasznosítású terület van?

A blokkon belüli mezőgazdasági hasznosítású területre a megadott határidőig (2005. május 11.) be kell nyújtani a területalapú támogatási kérelmet a területileg illetékes MVH Megyei Kirendeltséghez. A támogatató terület megváltoztatásával kapcsolatos igényt a 115/2003. (XI. 13.) FVM rendelet 1. sz. mellékletének megfelelően a kérelemcsomag benyújtásával egyidejűleg kell megtenni.

9. Mi a teendő, ha facsoport van a támogatott területben?

Ebben az esetben a facsoport területét ki kell vonni a támogatott területből. Helyszíni ellenőrzéskor az ellenőrök vizsgálni fogják a parcella tényleges területét.

10. Mi a teendő, ha a termelő erdőt telepített a szántóterületére, de az még nincs átminősítve?

Az erdő nem jogosult területalapú támogatásra, így erre a területre a termelő nem nyújthat be területalapú támogatási kérelmet. Azonban a termelő köteles „a fizikai blokkon belül a meghatározó műveléstől eltérő és a támogatásra nem jogosító területek határvonalai”-nak megváltozását bejelenteni a 115/2003 (XI. 13.) FVM rendelet 1. számú mellékletének az illetékes MVH Megyei Kirendeltséghez.

11. Mi a teendő, ha a termelő nem veti be teljesen a parcelláját, és így egy parcellából kettő lesz?

A termelőnek adott parcellára vonatkozó igénylését a valóságnak megfelelően pontosítani kell, azonban május 31-e után parcellát nem oszthat meg oly módon, hogy az új hasznosítási kód magasabb támogatási borítékba essen, mint a régi hasznosítási kód (pl. a legelő hasznosítást nem változtathatja meg kukoricára.)

12. Szőlőterületnél a parcella fogalma azonos szőlőfajtát, művelési módot stb. jelent, vagy elegendő, hogy szőlőültetvény?

Elegendő a szőlőültetvény. A fajtákat és a művelésmódot nem különböztetjük meg a parcellán belül.

13. A parcella nettó területébe ültetvények esetében a szélső sortól kell mérni, vagy a fordulók egyértelműen ápolat területe is hozzászámítható-e?

Szőlő- és gyümölcsültetvények esetén az ültetvény ténylegesen hasznosított területén kívül támogathatóak azok a földterület részek (szélső sor melletti művelési sáv, sorvégi forduló), amelyek szükségesek ahhoz, hogy a területet művelni lehessen, de ezen a művelés céljait szolgáló állandó utaknak a szélessége a szőlő, illetőleg a gyümölcsös sortávolságát 3 méterrel nem haladhatja meg.

14. A Balaton-felvidéki elaprózódott területeken gyakran előfordult, hogy a böngésző és a térkép segítségével sem sikerült az adott területet pontosan beazonosítani. Az Egyedi blokkterképen nyilvánvalóan látszik, parcellája a szomszédos blokkba esik. Kérdés, benyújthatja-e kérelmét úgy, hogy a kapott térképet felhasználva, a szomszédos blokkba rajzolja a parcelláját?

Nem. Azt az Egyedi blokkterképet kell használni, mely arról a blokkról készült, melyben a szóban forgó mezőgazdasági parcella van. Azonban a fenti esetben az MVH hiánypótlás keretében lehetőséget biztosít a hiányosság pótlására.

15. Felhasználhatja a termelő a más nevére szóló térképeket igényléskor, amennyiben megörökölte, vagy átvette az azon a térképen szereplő területeken a gazdálkodást?

Igen.

16. Hová küldjék vissza a termelők azokat a térképeket, amelyeket nem kívánnak felhasználni?

MVH illetékes Megyei Kirendeltségére.

17. A gazdák az őket érintő fizikai blokkokra vonatkozóan hogyan szerezhetnek tudomást arról, hogy valamely blokk nincs-e túligényelve?

Ha adott fizikai blokkra az adminisztratív ellenőrzés túligénylést állapít meg, akkor az adott fizikai blokk tekintetében támogatási kérelmet benyújtó gazdákat az MVH adategyeztetésre szólítja fel. Ekkor az érintett termelőket az MVH tájékoztatja a fizikai blokkban gazdálkodó többi termelő elérhetőségi adatiról (név, cím) és a termelők által bevallott területi adatokról. Az adategyeztető levélre a gazdák kötelesek az értesítés kézhezvételét követő 15 napon belül választ adni, vagyis megerősíteni vagy helyesbíteni a kérelmeikben korábban megadott adatokat, valamint tehetnek szöveges észrevételeket a túligénylés okával kapcsolatban.

18. Aki rossz blokkról kapott térképet hogyan juthat hozzá a helyes térképhez, és ez ügyben hová forduljon?

Személyesen érdeklődhetnek az ügyfélszolgálaton keresztül. Az ügyfélszolgálaton a térképet igénylésre kinyomtatják.

19. Aki nem kapott blokkterképet nem fog-e lecsúszni a beadási határidőről?

Amennyiben a termelő nem csatolt **Egyedi blokkterképet** támogatási kérelméhez, azonban az érintett fizikai blokkban művelt parcelláját az **Igénylő betétlapon (K0052/K0053)** feltüntette, úgy az MVH a hiányzó **Egyedi blokkterképek** pótlására szólítja fel. A hiánypótlás keretében az MVH az érintett **Egyedi blokkterképe(ke)t** a termelőnek megküldi, akinek a parcella berajzolásával azt vissza kell küldenie.

20. A gabonafélék és a hüvelyesek vetőmagjára jár-e nemzeti kiegészítés („top-up“)?

A kitöltési útmutató mellékletében a hasznosítási kód táblázatban szereplő szántóföldi növények kategóriába a szaporító anyag (vetőmag is) is bele tartozik. Amennyiben a szántóföldi növény top-up támogatásra jogosult, akkor a vetőmagnak termesztett növény is jogosult a top-up támogatásra.

21. Vegyes gyümölcsös fogalmánál, ha több fajta is meghaladja a 2 soros méretet, akkor hogyan kell kódolni?

Amennyiben az egyik növényfaj meghaladja a 2 soros méretet, abban az esetben ezt a területet külön parcellaként kell kezelni. Ennek a parcellának meg kell felelni a parcella méretére vonatkozó kritériumoknak.

